

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ સમક્ષ

આર/વિશેષ નાગરિક અરજી નં. ૨૦૨૪ નો ૬૯૪

મંજૂરી અને સહિ માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મૌલિક જે. શેલત

=====

અહેવાલ આપવા માટે મંજૂરી	હા.	ના.

મેસર્સ પ્રદીપ અને દિલીપ કંપની

વિરુદ્ધ

મેસર્સ રુષભ ટ્રેડિંગ કંપની અને અન્યો

ઉપસ્થિતિ:

શ્રી પર્સી કવિના, વરિષ્ઠ વકીલ

શ્રી એચ. જે. કરાથિયા (૭૦૧૨) અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૪ માટે શ્રી હિજ વી. શેઠ (૧૦૫૯૪)

પ્રતિવાદી (ઓ) નં. ૧,૨,૩ માટે પ્રકાશન દ્વારા જાહેર કરવામાં આવેલી સૂચના

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મૌલિક જે. શેલત

તારીખ:૨૬/૦૬/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. રુલ. તાત્કાલિક પરત કરી શકાય તેવો. વિદ્વાન વકીલ શ્રી હિજ વી. શેઠે
પ્રતિવાદી નંબર ૪ માટે રુલ ની બજવણી જતી કરી.

૨. પ્રતિવાદીઓ નંબર ૧ થી ૩ ને મુખ્ય બાબતમાં દાખલ કરાયેલ ૨૦૨૪ ની સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૧ માં આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા ૨૨.૧૧.૨૦૨૪ ના આદેશ મુજબ પેપર પ્રકાશન દ્વારા સેવા આપવામાં આવી છે, જેમણે હાજર ન રહેવાનું પસંદ કર્યું અને રિટ અરજીનો વિરોધ કર્યો. જેમ કે વર્તમાન બાબતમાં મુદ્દાના ચુકાદા માટે પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૩ ની હાજરી અન્યથા જરૂરી નથી કારણ કે મુખ્ય હરીફ પ્રતિવાદી નંબર ૪ છે, જેનું યોગ્ય રીતે વિદ્વાન વકીલ શ્રી બ્રિજ શેઠ દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ કરવામાં આવે છે.

૩. અરજદાર વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી એચ. જે. કારથિયા અને પ્રતિવાદી નંબર ૪ વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી બ્રિજ વી. શેઠ સાથે વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી પર્સી કવિનાને સાંભળ્યા.

૪. વર્તમાન રિટ અરજી ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૭ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવી છે જેમાં નીચેની રાહતની માંગ કરવામાં આવી છે: –

“(એ) આપ નામદાર ૨૦૨૨ના સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટ નંબર ૧૦૧ માં આંક ૧૧ હેઠળ રાજકોટ ખાતેના વિદ્વાન રમણ એડિશનલ સિનિયર સિવિલ જજ અને એડિશનલ ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા પસાર કરાયેલા તારીખ ૦૮.૧૦.૨૦૨૩ ના વિવાદિત આદેશને

રદ કરવા અને રદ કરવા માટે રિટ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, આદેશ અથવા નિર્દેશોની પ્રમાણિત પ્રકૃતિની રિટ જારી કરવા માટે વિનંતી છે અને વધુમાં અરજદાર દ્વારા અહીં રજૂ કરવામાં આવેલા સુધારા માટેની અરજીને મંજૂરી આપવા માટે વિનંતી છે;

(બી) હાલની અરજીની પેન્ડન્સી અને અંતિમ નિકાલ દરમિયાન તમારા ભગવાન રરમા એડિશનલ સિનિયર સિવિલ જજ અને એડિશનલ ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, રાજકોટ સમક્ષ પેન્ડિંગ ર૦રરના સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટની આગળની કાર્યવાહી પર રોક લગાવી શકે છે;

(સી) વર્તમાન કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં આવા અન્ય કોઈપણ આદેશો પસાર કરો જે વધુ ન્યાયી અને યોગ્ય હોઈ શકે અને/અથવા માનવામાં આવે.".

૫. પક્ષકારોને દાવામાં તેમની મૂળ સ્થિતિ અનુસાર શક્ય હોય ત્યાં સુધી સંદર્ભિત કરવામાં આવશે.અહીં અરજદાર મૂળ વાદી છે, જ્યારે પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૩ મૂળ પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૩ છે, જે દાવાની મિલકતનો મૂળ માલિક છે

અને પ્રતિવાદી નંબર ૪ હવે પ્રતિવાદી નંબર ૪ છે જે મૂળ માલિકો પાસેથી નોંધાયેલ વેચાણ-દસ્તાવેજ દ્વારા દાવાની મિલકતનો અનુગામી ખરીદનાર છે.

કેસની ટૂંકી હકીકતો

૬. વાદીએ દાવાની મિલકતના સંબંધમાં પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૩ સાથે તારીખ ૧૨.૦૧.૨૦૨૨ ના રોજ વેચાણ માટે કરાર કર્યો છે, જેના માટે તેણે વેચાણ માટે આવા કરારની ચોક્કસ કામગીરીની માંગ કરી હતી. દાવો મિલકતના સંબંધમાં ચોક્કસ કામગીરી, ઘોષણા અને કાયમી મનાઈ હુકમ માટે દાખલ કરવામાં આવ્યો છે જે ૦૬.૧૨.૨૦૨૨ ના રોજ દાખલ કરવામાં આવ્યો હોવાનું જણાય છે.

૬.૧ પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૩ એ ૦૬.૦૩.૨૦૨૩ ના રોજ પ્રતિવાદી નંબર ૪ ની તરફેણમાં નોંધાયેલ વેચાણ-દસ્તાવેજ અમલમાં મૂક્યો હોવાનું જણાય છે. તેથી, વાદીના કહેવા પર, આંક-૧૦ થી દાખલ કરેલી અરજી દ્વારા સી. પી. સી. ના આદેશ ૧ નિયમ ૧૦ હેઠળ અનુગામી ખરીદનાર એટલે કે પ્રતિવાદી નં.૪ને સામેલ કરવા વિનંતિ કરેલ છે તેમજ સી. પી. સી. ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ હેઠળ આંક-૧૧ થી દાખલ કરવામાં આવેલી અન્ય અરજી દ્વારા તારીખ ૧૧ ૦૬.૦૩.૨૦૨૩ ના રોજ પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૩ દ્વારા પ્રતિવાદી નંબર ૪ ની તરફેણમાં કરેલા આવા નોંધાયેલા વેચાણ-દસ્તાવેજને પડકારવામાં આવે છે.

૬.૨ પક્ષોને સાંભળ્યા પછી, ટ્રાયલ કોર્ટે તેના સામાન્ય આદેશ તારીખ ૦૯.૧૦.૨૦૨૩ દ્વારા આંક ૧૦ નીચે દાખલ કરેલી અરજીને મંજૂરી આપી હતી, જેથી તે પછીના ખરીદનાર એટલે કે પ્રતિવાદી નંબર ૪ સાથે દાવામાં જોડાયો હતો, પરંતુ આંક-૧૧ નીચે દાખલ કરેલી વર્તમાન રિટ અરજીમાં આક્ષેપ કરાયેલી ફરિયાદમાં સુધારાની માંગ કરતી અરજીને નકારી કાઢી હતી.

૬.૩ આ અદાલતને જાણ કરવામાં આવી છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૪ એ ઉપરોક્ત આદેશને પડકાર્યો હતો, જ્યાં સુધી દાવામાં આંક ૧૦ નીચે દાખલ કરેલી અરજી મંજૂર કરવામાં આવી છે, પરંતુ આ અદાલતે તેની રિટ અરજીને નકારી કાઢી છે, આમ, અનુગામી ખરીદનાર એટલે કે પ્રતિવાદી નંબર ૪ સાથે જોડાવાનો આદેશ અંતિમ બને છે. આમ, પ્રતિવાદી નંબર ૪ એ દાવાની મિલકતનો અનુગામી ખરીદનાર છે અને તેનો હક દાવો માં જોડાયો હતો.

૬.૪ તેમ છતાં, વાદી એ જ સામાન્ય આદેશથી વ્યથિત છે કારણ કે સી. પી. સી. ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી સુધારાની તેમની અરજી ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવી હતી, તેથી તેમણે આંક-૧૧ નીચે દાખલ કરવામાં આવેલી આવી અસ્વીકાર અરજીને પડકારતી વર્તમાન રિટ અરજી દાખલ કરી છે.

અરજદાર-વાદીની રજૂઆત

૭. અરજદાર વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી એચ. જે. કારથિયા સાથે વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી પર્સી કવિના રજૂઆત કરે છે કે વર્તમાન રિટ અરજીમાં આક્ષેપ કરાયેલ આદેશ કાયદામાં દેખીતી રીતે ખરાબ છે, જે સી. પી. સી. ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ હેઠળની જોગવાઈઓથી વિપરીત છે અને દાવામાં સામેલ વિવાદની પ્રશંસા કર્યા વિના, નીચે દાખલ કરવામાં આવેલી વિવાદિત અરજીને નકારી કાઢવામાં આવી હતી.

૭.૧ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી કવિના આગળ રજૂઆત કરશે કે ટ્રાયલ કોર્ટે એક્ઝ નીચે દાખલ કરેલી વિવાદિત અરજીમાં માંગવામાં આવેલા સુધારાને મંજૂરી ન આપીને કાયદાની ગંભીર ભૂલ કરી છે. ૧૧, જેમ કે સુધારા દ્વારા દાવાની પ્રકૃતિમાં ફેરફાર થશે નહીં, તેથી વાદી દ્વારા માંગવામાં આવેલા સુધારાને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા સંપૂર્ણપણે ખોટી રીતે વાંચવામાં આવે છે, જેના પરિણામે ન્યાયની નિષ્ફળતા થાય છે.

૭.૨ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી કવિના આગળ રજૂઆત કરશે કે પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૩ દ્વારા પ્રતિવાદી નંબર ૪ ની તરફેણમાં ચલાવવામાં આવેલા વેચાણ-

દસ્તાવેજને પડકારવાથી દાવાની પ્રકૃતિમાં કોઈ ફેરફાર થશે નહીં કારણ કે દાવાની મૂળભૂત પ્રકૃતિ તે જ રહેશે જે તે ઘોષણા અને મનાઈ હુકમ માટે દાખલ કરવામાં આવે છે તેમજ વેચાણ માટેના કરાર માટે ચોક્કસ કામગીરીની માંગ કરવા ઉપરાંત.

૭.૩ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી કવિના આગળ રજૂઆત કરશે કે ન તો દાવાના સ્વરૂપમાં કોઈ ફેરફાર થશે અને ન તો વિવાદિત અરજીમાં માંગવામાં આવેલા સુધારાને મંજૂરી આપીને દાવાના અવકાશમાં વધારો થશે.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે કાયદાની સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિ અનુસાર, વર્તમાન કેસમાં જ્યારે વાદી કે જે દાવાની પેન્ડન્સી દરમિયાન અને સમય પહેલાં માલિકને વેચવાનો કરાર કરે છે, જો જમીનના મૂળ માલિકે દાવાની જમીન ત્રીજા પક્ષને નોંધાયેલ વેચાણ-દસ્તાવેજ દ્વારા વેચી દીધી હોય, તો વેચાણ ધારક માટેનો આવો કરાર તેના હાલના દાવામાં આવા દાવાને પડકારવાનો હકદાર બનશે, જેમાં મૂળ માલિક સાથે અમલમાં મૂકાયેલા વેચાણ કરારની કામગીરીની માંગ કરવામાં આવે, અન્યથા જ્યારે દાવાને વાદીની તરફેણમાં હુકમનામું મળે ત્યારે આવા પડકારની ગેરહાજરીમાં, વાદી માટે આવા હુકમના ફળ મેળવવાનું મુશ્કેલ બનશે, સિવાય કે આવા વેચાણ-દસ્તાવેજમાં પ્રશ્ન પણ અલગ રાખવામાં આવે છે, જેના માટે કાયદા હેઠળ સિવિલ કોર્ટ તરફથી જરૂરી ઘોષણા જરૂરી છે.

૭.૪ તેમની દલીલને સમર્થન આપવા માટે, વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી કવિના માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત તેમજ આ અદાલતના ચુકાદાઓનો સંદર્ભ લેશે અને તેના પર આધાર રાખશે.

(i) ભારતીય જીવન વીમા નિગમ વિરુદ્ધ. સંજીવ બિલ્ડર્સ પ્રા. લિમિટેડે (૨૦૨૨) ૧૬ એસસીસી ૧ માં અહેવાલ આપ્યો હતો.

((ii) બી. વિજયભારતી વિરુદ્ધ પી. સાવિત્રીએ (૨૦૧૮) ૧૧ એસસીસી ૭૬૧માં અહેવાલ આપ્યો હતો.

(૩) ચંપાબેન ડી/ઓ ગોવનભાઈ કલાભાઈ ડબલ્યુડી/ઓ બચુભાઈ વિ. ખુશમનભાઈ ચંદુભાઈ ત્યારથી Lhr દ્વારા મૃત્યુ પામ્યા. અને અન્ય લોકો ૨૦૨૪ના સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૧૬૨૧૪માં ૨૦.૦૩.૨૦૨૫ પર પાસ થયા હતા.

પ્રતિવાદીની રજૂઆત નંબર ૪-પ્રતિવાદીનંબર ૪

૮. પ્રતિવાદી નંબર ૪ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી બ્રિજ શેઠ રજૂ કરશે કે આંક ૧૧ નીચે દાખલ કરવામાં આવેલી વિવાદિત અરજીને નકારી કાઢતી વખતે ટ્રાયલ કોર્ટ

દ્વારા કરવામાં આવેલી કાયદાની કોઈ ભૂલ ઓછી ગંભીર ભૂલ નથી, કારણ કે આવી અરજીને મંજૂરી આપીને દાવાની પ્રકૃતિમાં ફેરફાર થશે.તે આગળ રજૂ કરશે કે દાવો શરૂઆતમાં પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૩ સાથે વાદી દ્વારા ચલાવવામાં આવેલા વેચાણના કરાર માટે ચોક્કસ કામગીરીની માંગ સાથે દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં પ્રતિવાદી નં.૪ પક્ષકાર ન હતો અને હવે સુધારાની માંગ કરીને, વાદી પ્રતિવાદી નં. પ્રતિવાદી નંબર ૪ ની તરફેણમાં ૧ થી ૩ જેમાં દાવાની પ્રકૃતિ બદલાશે.

૮.૧ વિદ્વાન વકીલ શ્રી શેઠ આગળ રજૂઆત કરશે કે વિવાદિત અરજીમાં વિનંતી કરવામાં આવી છે તેમ રાહત આપીને દાવાનો અવકાશ વધશે કારણ કે વાદી પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૩ અને પ્રતિવાદી નંબર ૩ વચ્ચે ચલાવવામાં આવેલા વેચાણ-દસ્તાવેજમાં પક્ષકાર ન હતો.૪, હવે તેમના જોડાવાના કારણે, તેઓ પણ દાવાનો ભાગ બનશે અને દાવામાં સુધારા દ્વારા તેમના વેચાણ ખત પર સવાલ ઉઠાવવામાં આવ્યા હતા.

૮.૨ વિદ્વાન વકીલ શ્રી શેઠ આગળ રજૂઆત કરશે કે વાદીના કહેવા પર દાખલ કરવામાં આવેલા દાવામાં સામેલ વાસ્તવિક વિવાદ એ હશે કે શું તે પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૩ સાથે અમલમાં મૂકાયેલા વેચાણના કરારની ચોક્કસ કામગીરી મેળવવાનો હકદાર છે કે નહીં અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૩ દ્વારા પ્રતિવાદી નંબર

જ ની તરફેણમાં ચલાવવામાં આવેલા વેચાણ-દસ્તાવેજના સંદર્ભમાં નહીં.તેઓ આગળ રજૂઆત કરશે કે સુધારાની માંગ કરીને, ચોક્કસ કામગીરી માટેના દાવાને હવે ઘોષણા માટેના દાવામાં રૂપાંતરિત કરવામાં આવ્યો છે, કારણ કે પ્રતિવાદી નંબર ૪ ના શીર્ષકને વાદીના કહેવા પર આવા સુધારા દ્વારા પડકારવામાં આવશે જે કાયદા હેઠળ સ્વીકાર્ય નથી.

૮.૩ વિદ્વાન વકીલ શ્રી શેઠ આગળ રજૂઆત કરશે કે મિલકત હસ્તાંતરણ અધિનિયમની કલમ પર, લાઇસ પેન્ડેન્સનો નિયમ લાગુ થશે અને જો આખરે વાદી દાવામાં સફળ થાય, તો તે પછી, તે પ્રતિવાદી નં.૪.વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વાદીએ સ્વતંત્ર દાવો દાખલ કરવો જરૂરી છે અને હાલના દાવામાં સુધારાની માંગ કરી શકાતી નથી.

૮.૪ તેમની દલીલને સમર્થન આપવા માટે, પ્રતિવાદી નંબર ૪ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી શેઠ માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયોનો સંદર્ભ લેશે અને તેના પર આધાર રાખશે.

(i) ભારત કરસોંદાસ ઠક્કર વિરુદ્ધ મેસર્સ કિરણ કન્સ્ટ્રક્શન કંપની અને અન્યોએ ૨૦૦૮માં AIR SCW ૩૧૯૨માં અહેવાલ આપ્યો હતો:(૨૦૦૮) ૨ એસસીસી ૯૧૯.

(૨) અલકાપુરી કો-ઓપરેટિવ હાઉસિંગ સોસાયટી લિમિટેડ. વિરુદ્ધ જયંતભાઈ નાગિનભાઈ (મૃતક) થી એલ. આર. એસ. (૨૦૦૯) ૩ એસ. સી. સી. ૪૬૭ માં અહેવાલ આપ્યો.

(૩) એશિયન હોટેલ (નોર્થ) લિમિટેડ. વિ. આલોક કુમાર લોઢા અને અન્ય.૨૦૨૨ લાઈવ લો (એસસી) ૫૮૫ માં અહેવાલ આપ્યો:(૨૦૦૨) ૮ એસસીસી ૧૪૫.

૯. સંબંધિત પક્ષો માટે વિદ્વાન વકીલો દ્વારા અન્ય કોઈ અને વધુ રજૂઆતો કરવામાં આવી નથી.

નિશ્ચયનો મુદ્દો.

શું કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, કાયદાની કોઈ ગંભીર ભૂલ અને અથવા ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલી અધિકારક્ષેત્રની ભૂલ કે પછી વાદી દ્વારા સી. પી. સી. ના આદેશ ૬ નિયમ ૧૭ હેઠળ નીચે દાખલ કરવામાં આવેલી વિવાદિત અરજીને નકારી કાઢતી વખતે નહીં, જેમાં વાદીને હસ્તાંતરણની તરફેણમાં મૂળ

માલિકો દ્વારા ચલાવવામાં આવેલા વેચાણ ખતને પડકારવાની મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી?

વિશ્લેષણ

૧૦. અહીં ઉપર ઉલ્લેખિત હકીકતો વિવાદમાં નથી.તે નિર્વિવાદ છે કે દાવો બાકી છે, મૂળ માલિકે પ્રતિવાદી નં.૪ અને આવા નોંધાયેલા વેચાણ-દસ્તાવેજના આધારે, તે દાવાની મિલકતનો માલિક બન્યો.

૧૦.૧ જે આધારો પર ટ્રાયલ કોર્ટે માંગ્યા મુજબ સુધારાને મંજૂરી આપી ન હતી, તે બે ગણો છે.પ્રથમ, એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે માંગવામાં આવેલા સુધારાને મંજૂરી આપીને દાવાની પ્રકૃતિમાં ફેરફાર થાય છે, બીજું, એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે સુધારાના માધ્યમથી દાવાનો વ્યાપ વધારવામાં આવશે.આ બંને આધારો ટ્રાયલ કોર્ટની ખોટી ધારણા તરીકે છે, જે આખરે વિવાદિત સુધારાની અરજીને નકારી કાઢવામાં પરિણમી હતી.

૧૦.૨ દાવાના સ્વરૂપમાં માત્ર એટલા માટે ફેરફાર નહીં થાય કારણ કે વાદી, જે મૂળ માલિક દ્વારા પ્રતિવાદી નં.૪ જે બાકી મુકદ્દમાની કાર્યવાહી માટે છે.દાવો

પોતે વેચવા માટેના કરારની ચોક્કસ કામગીરીની માંગ કરી રહ્યો છે અને તેથી
પણ માંગવામાં આવી છે
ઘોષણા અને હુકમ.

૧૦.૩ પ્રતિવાદી નં.૪ હસ્તાંતરણ મેળવનાર પેન્ડન્ટ છે અને મિલકત
હસ્તાંતરણ અધિનિયમ, ૧૮૮૨ની કલમ ૫૨ મુજબ, તેનો વેચાણ ખત હંમેશા
વર્તમાન દાવાના પરિણામ દ્વારા સંચાલિત થશે, જે દાવાની મિલકતના મૂળ
માલિકો દ્વારા તેની તરફેણમાં વેચાણ પત્રના અમલ પહેલા જ સ્થાપિત કરવામાં
આવ્યો છે.જો આખરે, વાદી વિનંતી મુજબ હુકમનામું મેળવીને તેના દાવામાં
સફળ થાય, તો પરિણામે, પ્રતિવાદી નંબર ૪ ની તરફેણમાં મૂળ માલિક દ્વારા
ચલાવવામાં આવેલા વેચાણ-દસ્તાવેજને રદ કરવાની જરૂર છે અને જ્યાં સુધી તે
રેકૉર્ડ પર ન આવે અને પ્રતિવાદી નંબર ૪ દ્વારા સાબિત ન થાય કે તે નોટિસ
વિના પ્રામાણિક ખરીદનાર મૂલ્ય છે અને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા
હુકમનામા દ્વારા તેના વેચાણ-દસ્તાવેજમાં ખતેલ પહોંચાડી શકાશે નહીં.

૧૦.૪ મામલાના આ પાસાને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા દાવાની ટ્રાયલ કોર્ટના અંતે જોઈ
શકાય છે.તેથી, આ અદાલત આવા મુદ્દા પર વધુ કોઈ ટિપ્પણી કરવા માંગતી
નથી સિવાય કે એ હકીકતની ચર્ચા કરવા માટે કે જો વાદી તેના દાવાની પેન્ડન્સી

દરમિયાન મૂળ માલિકો દ્વારા ટ્રાન્સફર પેન્ડિંગ લાઈટની તરફેણમાં ચલાવવામાં આવેલા વેચાણ-દસ્તાવેજને પડકારવા માંગે છે, તો તેને આમ કરવાથી રોકી શકાતો નથી. કલ્પનાના કોઈ પણ વિસ્તાર દ્વારા, એવું કહી શકાય નહીં કે માંગ મુજબ સુધારો મંજૂર કરવાથી દાવાની પ્રકૃતિમાં ફેરફાર થશે.

૧૧. આ બાબતમાં આ મુદ્દાને વધુ અસરકારક રીતે સમજવા માટે, હું માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના કેટલાક નિર્ણયોનો ઉલ્લેખ કરવા માંગુ છું, જે અહીં સામેલ મુદ્દાને નક્કી કરવામાં મદદરૂપ થશે એટલું જ નહીં, પરંતુ દરેકના મનમાંથી શંકાઓ દૂર કરશે.

૧૧.૧ ૨૦૨૫ આઈ. એન. એસ. સી. ૧૨૧ માં નોંધાયેલા એચ. અંજનાબ્બા અને અન્યો વિ/એસ. એ. પ્રભાકર અને અન્યો બીના એન્થોની અને અન્યો ના કેસમાં: ૨૦૨૫ એસ. સી. સી. ઓનલાઈન એસ. સી. ૧૮૩ જેમાં આ રીતે આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું:

“૫૮. ઉપરોક્ત તમામ ચુકાદાઓના સંદર્ભમાં, વર્તમાન પાસાને સ્પર્શતા, મોટે ભાગે, નીચેની બાબતો બહાર આવશે:

પ્રથમ, ટ્રાન્સફર કરાયેલ કેદીને દોષિત ઠેરવવાના હેતુસર, તથ્યો અને સંજોગો પર ધ્યાન આપવું જોઈએ અને જરૂરી તથ્યોના આધારે, કોર્ટ

આવા પક્ષને સામાન્ય સિદ્ધાંત તરીકે, આદેશ I નિયમ ૧૦ સી. પી. સી. હેઠળ અથવા આદેશ XXII નિયમ ૧૦ સી. પી. સી. હેઠળ, રેકૉર્ડ પર આવવાની મંજૂરી આપી શકે છે.

II. બીજું, હસ્તાંતરણ કરાયેલ પેન્ડન્ટ લાઇટ અધિકારની બાબત તરીકે રેકૉર્ડ પર આવવા માટે હકદાર નથી;

III. ત્રીજું, એવો કોઈ સંપૂર્ણ નિયમ નથી કે કોર્ટની પરવાનગી સાથે આવા હસ્તાંતરણકર્તા પેન્ડન્ટ લાઇટને તમામ કેસોમાં પક્ષકાર તરીકે રેકૉર્ડ પર આવવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ;

IV. ચોથું, ટ્રાન્સફર કરાયેલ પેન્ડન્ટ લાઇટની રજૂઆત દાવાની પ્રકૃતિ અને રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રીની પ્રશંસા પર આધારિત હશે; પાંચમું, જ્યાં ટ્રાન્સફર કરાયેલ પેન્ડન્ટ લાઇટ રેકૉર્ડ પર આવવા માટે પરવાનગી માંગતો નથી, તે દેખીતી રીતે તેના જોખમ પર હશે, અને દાવો રેકૉર્ડ પર વાદી દ્વારા અયોગ્ય રીતે હાથ ધરવામાં આવી શકે છે;

વી. છઠું, માત્ર એટલા માટે કે આવા હસ્તાંતરણકર્તા પેન્ડન્ટ લાઇટ રેકૉર્ડ પર આવતા નથી, તેમનો (હસ્તાંતરણકર્તા પેન્ડન્ટ લાઇટ) ચુકાદાથી બંધાયેલા ન હોવાનો ખ્યાલ ઊભો થતો નથી અને પરિણામે

તેઓ મુકદ્દમાના પરિણામથી બંધાયેલા રહેશે, જો કે તેઓ પ્રતિનિધિત્વ વગરના રહેશે;

vii.સાતમું, મિલકત હસ્તાંતરણ અધિનિયમની કલમ પરની જોગવાઈઓ દ્વારા વેચાણ વ્યવહારને અસર થાય છે; અને,

viii.આઠમું, સી. પી. સી. ના આદેશ XXII નિયમ ૧૦ હેઠળ કલ્પના કરવામાં આવી છે તેમ, મિલકતમાં વ્યાજની સોંપણી કરનાર, ટ્રાન્સફરરી પેન્ડન્ટ લાઈટ, પોતાની જાતે અથવા દાવાના કોઈ પણ પક્ષના કહેવા પર અદાલતની મંજૂરી મેળવી શકે છે."

(ભારપૂર્વક)

૧૧.૨ (૨૦૧૫) ૫ એસ. સી. સી. ૨૨૩માં નોંધાયેલા રત્નવતી અને અન્ય વિરુદ્ધ/એસ. કવિતા ગણશમદાસના કેસમાં, જેમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે વેચાણ ધારકને અગાઉના કરારની તરફેણમાં દાવો કરતી વખતે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું: –

“પપ. સમાપન કરતા પહેલા આપણે વધુ બે મુદ્દાઓની નોંધ લેવી યોગ્ય ગણીએ છીએ. ઉચ્ચ અદાલતે હુકમનામું પસાર કરતી વખતે બંને પ્રતિવાદીઓને એટલે કે દાવો ગૃહના માલિક (વિક્રેતા) પ્રતિવાદી નં.૨ અને અનુગામી ખરીદનાર (પ્રતિવાદી નં.૧) કોઈપણ કાનૂની ગૂંચવણો ટાળવા માટે વાદીની તરફેણમાં સંયુક્ત રીતે દાવો ગૃહના વેચાણ કરારને અમલમાં મૂકવા માટે, જો કે વાદી રૂ. ૪ લાખ અને તેનાથી વધુ રૂ. ૩,૫૦,૦૦૦-દાવાના મકાનના માલિકને (પ્રતિવાદી નં.૨).

પડ. આ પ્રકારની દિશા સ્વીકાર્ય છે. આ અદાલતે ૧૯૫૪માં લાલા દુર્ગા પ્રસાદ અને અબ્ર કેસમાં આ રીતે ચુકાદો આપ્યો હતો. વિ. લાલા દીપ ચંદ અને અન્ય, ૧૯૫૪ એ. આઈ. આર. (એસ. સી.) ૭૫, જેમાં વિદ્વાન ન્યાયાધીશ જે. વિવિયન બોઝ તેમની અભિવ્યક્તિની સૂક્ષ્મ શક્તિ અને લેખનની વિશિષ્ટ શૈલી માટે જાણીતા હતા, જ્યારે બેન્ચ માટે બોલતા હતા:

"અમારા મતે, હુકમનામું યોગ્ય સ્વરૂપ વિક્રેતા અને વાદી વચ્ચેના કરારની ચોક્કસ કામગીરીનું નિર્દેશન કરે છે અને અનુગામી હસ્તાંતરણકર્તાને પરિવહનમાં જોડાવા માટે નિર્દેશ આપે છે જેથી તે

વાદીને તેનામાં રહેલું શીર્ષક આપી શકે.તે વાદી અને તેના વિકેતા વચ્ચે કરવામાં આવેલા કોઈપણ વિશેષ કરારોમાં જોડાતો નથી; તે માત્ર પોતાનો હક વાદીને આપે છે.કફીલાદીન વિ. સમીરાદીન, ૧૯૩૧ એ. આઈ. આર. (કે. એલ.) ૬૭ માં કલકત્તા હાઈકોર્ટ દ્વારા અનુસરવામાં આવેલો આ માર્ગ હતો અને તે અંગ્રેજી પ્રથા હોવાનું જણાય છે.ફાય ઓન સ્પેસિફિક પરફોર્મન્સ, ૬ હી આવૃત્તિ, પાનું ૮૦, ફકરો ૨૦૭; પોટર વિ. સેન્ડર્સ, ૧૮૪૬ ૬૭ ER ૧૦૫૭ પણ જુઓ.અમે તે મુજબ માર્ગદર્શન આપીએ છીએ.

૫૭. અમે આદરપૂર્વક આ નિરીક્ષણોનું પાલન કરીએ છીએ અને તે મુજબ વેચાણ દસ્તાવેજના અમલ માટે હાઈકોર્ટ દ્વારા જારી કરાયેલા નિર્દેશને સમર્થન આપીએ છીએ.

૫૮. જો કે, આ કેસનું વધુ એક પાસું છે જેની નોંધ લેવાની જરૂર છે અને ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા વાદીની તરફેણમાં વિવાદિત હુકમનામું પસાર કરવામાં આવ્યું છે અને આ અદાલત દ્વારા તેને સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે તેના પરિણામે આ કેસ ઊભો થયો છે.

૫૯. હુકમના સંદર્ભમાં પ્રતિવાદીઓ દ્વારા વાદીની તરફેણમાં વેચાણ દસ્તાવેજની અમલવારીની અસર દેખીતી રીતે માલિક વચ્ચેના દાવાના મકાનના વેચાણના કરારને રદ કરવામાં પરિણમશે (પ્રતિવાદી નં.૨) અને અનુગામી ખરીદનાર (પ્રતિવાદી નં.૧).કારણ શોધવાનું દૂર નથી."

(ભારપૂર્વક)

૧૧.૩ ૨૦૦૨ (૭) એસ. સી. સી. ૫૫૯ માં નોંધાયેલા સંપત કુમાર વિરુદ્ધ અચ્યાકન્નુ અને અનરના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયનો સંદર્ભ લેવો અને તેના પર આધાર રાખવો યોગ્ય રહેશે, જેમાં તે આ રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો: –

"[૫] નિર્ણય માટે ઉદ્ભવતો ટૂંકો પ્રશ્ન એ છે કે શું માત્ર કાયમી પ્રતિબંધાત્મક હુકમ માટેના દાવાને સુધારા દ્વારા માલિકીની ઘોષણા અને કબજાની વસૂલાત માટેના દાવામાં રૂપાંતરિત કરવાની મંજૂરી છે.

[૬] તે સાચું છે કે વાદી સુધારા માટેની અરજીમાં કરવામાં આવેલા દાવાઓ પર કાર્યવાહીનું કારણ રજૂ કરવાની દરખાસ્ત કરે છે જે દાવાની પેન્ડન્સી દરમિયાન વાદી સમક્ષ ઊભું થયું છે.પ્રતિવાદીના

જણાવ્યા અનુસાર સુધારા માટેની અરજીમાં કરવામાં આવેલા દાવાઓ તથ્યાત્મક રીતે ખોટા છે અને પ્રતિવાદી તેમાં ન હતો.

દાવાની સ્થાપના પહેલાંથી જ મિલકતનો કબજો.

[૭] અમારા મતે, સૂચિત સુધારા દ્વારા દાવાના મૂળભૂત માળખામાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો નથી.જે બદલવાની માંગ કરવામાં આવી છે તે વાદી દ્વારા માંગવામાં આવેલી રાહતની પ્રકૃતિ છે.ટ્રાયલ કોર્ટના અભિપ્રાયમાં વાદી માટે નવો દાવો દાખલ કરવા માટે તે ખુલ્લું હતું અને તે એક કારણ છે જે ટ્રાયલ કોર્ટ અને હાઈકોર્ટમાં સુધારા માટેની વિનંતીને નકારી કાઢવામાં અને વાદીના પુનરાવર્તનને બરતરફ કરવામાં પણ પ્રચલિત છે.જો વાદીને સ્વતંત્ર દાવો દાખલ કરવાની મંજૂરી છે, તો નવા દાવામાં જે રાહત માટે વિનંતી કરી શકાય છે તે જ રાહતને બાકી દાવામાં શા માટે સામેલ કરવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી તે આપણે સમજી શકતા નથી.વર્તમાન કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, સુધારાને મંજૂરી આપવાથી કાનૂની કાર્યવાહીની વિવિધતામાં ઘટાડો થશે."

(ભારપૂર્વક)

૧૧.૪ બી. વિજયભારતી (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલા નિરીક્ષણની પણ નોંધ લેવાની જરૂર છે, જેથી મૂળ પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૩ (માલિકો) દ્વારા પ્રતિવાદી નંબર ૪ ની તરફેણમાં ચલાવવામાં આવેલા અનુગામી વેચાણ ખતને રદ કરવાની માંગ કરવી વાદી માટે ફરજિયાત રહેશે.સંબંધિત અવલોકન નીચે મુજબ છે:

“૧૭. એ પણ નોંધવું આવશ્યક છે કે એક જ મિલકતના બે પરિવહનથી વાકેફ હોવા છતાં, વાદીએ તેમને રદ કરવા માટે કહ્યું ન હતું.જો પ્રતિવાદી નંબર ૧ દ્વારા પ્રતિવાદી નંબર ૨ ને કરાયેલ વેચાણ અને ત્યારબાદ પ્રતિવાદી નંબર ૨ દ્વારા પ્રતિવાદી નંબર ૩ ને કરાયેલ વેચાણને અલગ રાખવામાં ન આવે, તો ચોક્કસ કામગીરી માટે કોઈ હુકમનામું કદાચ અનુસરવામાં ન આવે તો આ ચોક્કસ કામગીરીના હુકમના માર્ગમાં અવરોધ ઊભો કરશે.”.

(ભારપૂર્વક)

૧૨. આમ, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપરોક્ત નિર્ણયોને ધ્યાનમાં રાખીને અને વર્તમાન કેસની હકીકતો સાથે તેના ગુણોત્તરને લાગુ કર્યા પછી, તે સુરક્ષિત રીતે કહી શકાય કે વાદીની તરફેણમાં સુધારો મંજૂર કરીને, દાવાનું સ્વરૂપ બદલાશે નહીં; માત્ર રાહતનું સ્વરૂપ બદલાઈ શકે છે, પરંતુ તે સુધારાને નકારી

કાઢવાનો આધાર નહીં હોય, જે અન્યથા કરવો જરૂરી છે, ખાસ કરીને જ્યારે પ્રતિવાદી નંબર ૪-અનુગામી ખરીદનારને દાવામાં જોડાવાની મંજૂરી આપવામાં આવે છે અને હકીકતમાં હવે તે દાવામાં પહેલેથી જ જોડાઈ ગયો છે.

૧૩. જ્યાં સુધી દાવાના અવકાશના વિસ્તરણની વાત છે, ત્યાં સુધી કાયદા હેઠળ કોઈ પ્રતિબંધ નથી, જેમાં જો માંગ્યા મુજબ સુધારો આપવામાં આવે, તો દાવાનો અવકાશ વધારવામાં આવે તો પણ, આવા સુધારાને મંજૂરી આપી શકાતી નથી. ટ્રાયલ કોર્ટ તરફથી આ કાયદાની સંપૂર્ણ ખોટી ધારણા હોવાનું જણાય છે, જેમાં તેણે વિવાદિત અરજીને એ આધાર પર પણ નકારી કાઢી છે કે સુધારો આપીને તે દાવાનો વ્યાપ વધારશે. જેમ કે, હવે તે કાયદાની સારી રીતે સ્થાપિત કાનૂની સ્થિતિ છે કે જ્યાં સુધી કાયદા દ્વારા પ્રતિબંધિત ન હોય અને અથવા વિરોધી પક્ષના નિહિત અધિકારને ગંભીરતાથી પૂર્વગ્રહ ન હોય ત્યાં સુધી સામાન્ય રીતે તમામ સુધારાને ઉદારતાથી મંજૂરી આપવી જોઈએ, જે હાથ પર નથી. અન્યથા પણ, વિદ્વાન વકીલ શ્રી શેઠની રજૂઆત મુજબ કે વાદી પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૩ દ્વારા પ્રતિવાદી નંબર ૪ ની તરફેણમાં મૂળ દાવાના માધ્યમથી ચલાવવામાં આવેલા વેચાણ ખતને ખૂબ જ સારી રીતે પડકાર આપી શકે છે. જો આવો ઉપાય સ્વીકાર્ય હોય, તો મારો મત છે કે હાલના દાવામાં જ સુધારા દ્વારા, ચોક્કસપણે આવા વેચાણ ખત પર વર્તમાન દાવામાં જ સવાલ ઉઠાવી શકાય છે, જેનાથી તે દાવાની કાર્યવાહીની વિવિધતાને ટાળી શકે છે.

૧૪. આ તબક્કે, ભારતીય જીવન વીમા નિગમ વિરુદ્ધના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયનો સંદર્ભ લેવો અને તેના પર આધાર રાખવો યોગ્ય રહેશે. સંજીવ બિલ્ડર્સ પ્રા. લિમિટેડે (૨૦૨૨) ૧૬ એસ. સી. સી. ૧ માં અહેવાલ આપ્યો હતો, જેમાં સુધારાના મુદ્દા પર માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે આ રીતે ચુકાદો આપ્યો હતો: –

“૭૧. અમારા અંતિમ તારણોનો સારાંશ આ રીતે આપી શકાય:

૭૧.૧ આદેશ II નિયમ ૨ સી. પી. સી. અનુગામી દાવો સામે પ્રતિબંધ તરીકે કામ કરે છે જો તેની અરજી માટે જરૂરી શરતો સંતોષાય છે અને દલીલોના સુધારાનું ક્ષેત્ર તેના કાર્યક્ષેત્રની બહાર આવે છે.આદેશ II નિયમ ૨ સી. પી. સી. હેઠળ પ્રતિબંધિત સુધારાની અરજી, આમ, ખોટી ધારણા છે અને તેથી નકારવામાં આવે છે.

૭૧.૨ વિવાદમાં વાસ્તવિક પ્રશ્ન નક્કી કરવા માટે જરૂરી તમામ સુધારાઓને મંજૂરી આપવી જોઈએ, જો કે તે બીજા પક્ષ સાથે અન્યાય અથવા પૂર્વગ્રહનું કારણ ન બને.આ ફરજિયાત છે, જે સી. પી. સી. ના આદેશ છઠ્ઠા નિયમ ૧૭ના ઉત્તરાર્ધમાં "રહેશે" શબ્દના ઉપયોગ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે.

૭૧.૩ સુધારા માટેની પ્રાર્થનાને મંજૂરી આપવાની છે

૭૧.૩.૧ પક્ષકારો વચ્ચેના વિવાદના અસરકારક અને યોગ્ય ચુકાદા માટે સુધારો જરૂરી હોય તો, અને

૭૧.૩.૨ કાર્યવાહીની સંખ્યાબંધતાને ટાળવા માટે, પૂરી પાડવામાં આવેલ

((ક) આ સુધારો બીજી બાજુ સાથે અન્યાયમાં પરિણમતું નથી,
(બી) સુધારા દ્વારા, સુધારાની માંગ કરનારા પક્ષો પક્ષ દ્વારા કરવામાં આવેલી કોઈપણ સ્પષ્ટ કબૂલાતને પાછી ખેંચવાનો પ્રયાસ કરતા નથી જે બીજી બાજુ અધિકાર આપે છે અને

(સી) આ સુધારો સમયબદ્ધ દાવો ઉઠાવતો નથી, જેના પરિણામે મૂલ્યવાન ઉપાર્જિત અધિકાર (અમુક પરિસ્થિતિઓમાં) ની બીજી બાજુના હસ્તાંતરણમાં પરિણમે છે.

૭૧.૪ સુધારા માટેની પ્રાર્થનાને સામાન્ય રીતે મંજૂરી આપવી જરૂરી છે સિવાય કે

૭૧.૪.૧ સુધારા દ્વારા, સમય પ્રતિબંધિત દાવો રજૂ કરવાની માંગ કરવામાં આવે છે, જે કિસ્સામાં દાવો સમય પ્રતિબંધિત હશે તે હકીકત વિચારણા માટે સુસંગત પરિબલ બની જાય છે.

૭૧.૪.૨ આ સુધારો દાવાની પ્રકૃતિને બદલે છે,

૭૧.૪.૩ સુધારા માટેની પ્રાર્થના દુર્ભાવનાપૂર્ણ છે, અથવા

૭૧.૪.૪ આ સુધારા દ્વારા, બીજો પક્ષ માન્ય બચાવ ગુમાવે છે.

૭૧.૫ દલીલોમાં સુધારા માટેની વિનંતી સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે, અદાલતે અતિ તકનીકી અભિગમ ટાળવો જોઈએ, અને સામાન્ય રીતે ઉદાર બનવું જરૂરી છે, ખાસ કરીને જ્યાં વિરોધી પક્ષને ખર્ચ દ્વારા વળતર આપી શકાય.

૭૧.૬ જ્યાં સુધારો અદાલતને વિવાદને સ્પષ્ટ રીતે ધ્યાનમાં લેવા માટે સક્ષમ બનાવશે અને વધુ સંતોષકારક નિર્ણય આપવામાં મદદ કરશે, ત્યાં સુધારા માટેની વિનંતીને મંજૂરી આપવી જોઈએ.

૭૧.૭ જ્યાં સુધારાએ કાર્યવાહીના સમયબદ્ધ કારણને રજૂ કર્યા વિના માત્ર એક વધારાનો અથવા નવો અભિગમ રજૂ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હોય, ત્યાં મર્યાદા સમાપ્ત થયા પછી પણ સુધારાને મંજૂરી આપવામાં આવે છે.

૭૧.૮ સુધારાને વાજબી રીતે મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે જ્યાં તેનો હેતુ વાદીમાં સામગ્રી વિગતોની ગેરહાજરીને સુધારવાનો છે.

૭૧.૯ માત્ર સુધારા માટે અરજી કરવામાં વિલંબ એ પ્રાર્થનાને નામંજૂર કરવાનો આધાર નથી. જ્યાં વિલંબનું પાસું દલીલપાત્ર હોય, ત્યાં સુધારા માટેની વિનંતીને મંજૂરી આપી શકાય છે અને નિર્ણય માટે અલગથી મર્યાદા નક્કી કરી શકાય છે.

૭૧.૧૦ જ્યાં સુધારો દાવાની પ્રકૃતિ અથવા કાર્યવાહીના કારણમાં ફેરફાર કરે છે, જેથી વાદીમાં સ્થાપિત કેસ માટે સંપૂર્ણપણે નવો કેસ

સ્થાપિત કરી શકાય, તો સુધારાને મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં.જો કે, જ્યાં માંગવામાં આવેલ સુધારો માત્ર ફરિયાદમાં રાહતના સંદર્ભમાં છે, અને તે તથ્યો પર આધારિત છે જે પહેલેથી જ છે.

ફરિયાદમાં વિનંતી કરવામાં આવી છે, સામાન્ય રીતે સુધારાને મંજૂરી આપવી જરૂરી છે.

૭૧.૧૧ જ્યાં સુનાવણી શરૂ થાય તે પહેલાં સુધારાની માંગ કરવામાં આવે છે, ત્યાં અદાલતે તેના અભિગમમાં ઉદાર બનવું જરૂરી છે.અદાલતે એ હકીકત ધ્યાનમાં રાખવી જરૂરી છે કે વિરોધી પક્ષને સુધારામાં સ્થાપિત કેસને પહોંચી વળવાની તક મળશે.જેમ કે, જ્યાં સુધારો વિરોધી પક્ષને ભરપાઈ ન કરી શકાય તેવા પૂર્વગ્રહમાં પરિણમતું નથી, અથવા વિરોધી પક્ષને તે લાભથી વંચિત કરતું નથી જે તેણે પક્ષ દ્વારા સુધારાની માંગના સ્વીકારના પરિણામે મેળવ્યો હતો, ત્યારે સુધારાને મંજૂરી આપવી જરૂરી છે.તેવી જ રીતે, પક્ષકારો વચ્ચેના વિવાદમાં મુખ્ય મુદ્દાઓ પર અસરકારક રીતે ચુકાદો આપવા માટે અદાલત માટે સુધારો જરૂરી હોય ત્યાં સુધારાને મંજૂરી આપવી જોઈએ.(વિજય ગુપ્તા વિ. ગગનિંદર કે. આર. જુઓ. ગાંધી અને અન્ય, ૨૦૨૨ એસ. સી. સી. ઓનલાઈન કેસ ૧૮૯૭) "

(ભારપૂર્વક)

૧૫. જેમ કે પ્રતિવાદી નંબર ૪ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી શેઠ દ્વારા જે નિર્ણયો પર આધાર રાખવામાં આવે છે, તેમાંથી કોઈ પણ નિર્ણય વર્તમાન કેસની હકીકતોને લાગુ પડશે નહીં. જેટલું હોય તેટલું, આ અદાલતે પહેલેથી જ અભિપ્રાય આપ્યો છે કે વાદી દ્વારા માંગવામાં આવેલા સુધારાને મંજૂરી આપીને, દાવાની પ્રકૃતિમાં કોઈ ફેરફાર થતો નથી કે તેને કાયદા દ્વારા પ્રતિબંધિત કરવામાં આવશે નહીં, તેથી આવા નિર્ણયો પર હવે તે કહેવા સિવાય ચર્ચા કરવામાં આવશે નહીં કે તે પ્રતિવાદી નંબર ૪ ના કેસ માટે મદદરૂપ થશે નહીં, કારણ કે આ બાબતમાં કોઈ મુદ્દાઓ નથી.

૧૬. હું ખૂબ જ જાગૃત છું કે ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૭ હેઠળ આ અદાલતમાં નિહિત મર્યાદિત અધિકારક્ષેત્રમાં, અને આવી શક્તિનો ઉપયોગ સાવચેતીપૂર્વક થવો જોઈએ, પરંતુ જ્યારે આ અદાલતને જાણવા મળ્યું કે વિવાદિત આદેશ કાયદા સાથે સુસંગત નથી, ત્યારે તેને ગોંડા અદાલતોને તેમની સત્તાની મર્યાદામાં રાખવા માટે તેની દેખરેખ શક્તિનો ઉપયોગ કરવાની જરૂર છે અન્યથા તે ન્યાયની નિષ્ફળતાને મંજૂરી આપે છે જે ક્યારેય ન કરી શકાય. [જુઓ-વર્યામ સિંહ વિરુદ્ધ અમરનાથ-AIR ૧૯૫૪ SC ૨૧૫].

૧૭. ઉપરોક્ત ચર્ચાઓ, અવલોકનો અને કારણોનું પરિણામ માત્ર એક જ નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જાય છે કે વિવાદિત આદેશ માત્ર કાયદામાં જ ખરાબ નથી, પરંતુ ખોટો, વિકૃત અને કાયદાના સ્થાયી સિદ્ધાંતની વિરુદ્ધ છે, જેની અહીં ઉપર ચર્ચા કરવામાં આવી છે, તેથી તેને રદ કરવાની અને અલગ રાખવાની જરૂર છે.

૧૮. તેમ છતાં, એકવાર આવા સુધારાને મંજૂરી આપવામાં આવશે અને વાદીમાં સુધારો કરવામાં આવશે, પ્રતિવાદી નં.૪ દાવાની યોગ્યતા પર તેનો બચાવ કરવાનો અધિકાર હશે અને વિવાદિત અરજીમાં માંગવામાં આવેલા સુધારા સામે પોતાનું લેખિત નિવેદન દાખલ કરવાની મંજૂરી આપશે.

નિષ્કર્ષ

૧૯. આમ, નીચેના નિષ્કર્ષ અને આદેશ: –

(i) ટ્રાયલ કોર્ટે કાયદાની ગંભીર ભૂલ કરી છે અને તે જ રીતે નીચે આંક ૧૧ હેઠળ દાખલ કરેલી વિવાદિત અરજીને નકારી કાઢતી વખતે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલી અધિકારક્ષેત્રની ભૂલ પણ કરી છે.

વાદી દ્વારા સી. પી. સી. નો આદેશ ૬ નિયમ ૧૭, જેમાં વાદીને હસ્તાંતરણની તરફેણમાં મૂળ માલિકો દ્વારા ચલાવવામાં આવેલા વેચાણ ખતને પડકારવાની મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી.

(ii) તદનુસાર, ૨૦૨૨ના સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટ નંબર ૧૦૧ માં આંક ૧૧ હેઠળ રાજકોટ ખાતેના ૨૨મા એડિશનલ સિનિયર સિવિલ જજ અને એડિશનલ ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા પસાર કરાયેલ ૦૮.૧૦.૨૦૨૩ તારીખનો વિવાદિત આદેશ આથી રદ કરવામાં આવે છે અને રદ કરવામાં આવે છે.પરિણામે, વિવાદિત અરજી નીચે દાખલ કરવામાં આવી છે. ૨૦૨૨ના સ્પેશિયલ સિવિલ સ્યુટ નંબર ૧૦૧ માં ૧૧ને આથી મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

(૩) વાદીને આ આદેશની નકલ મળવાની તારીખથી બે અઠવાડિયાના સમયગાળાની અંદર ફરિયાદમાં સુધારો કરવા માટે આથી નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.તેવી જ રીતે પ્રતિવાદીઓને સુધારેલું લેખિત/લેખિત નિવેદન દાખલ કરવાની મંજૂરી છે કારણ કે વાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી આવી સુધારેલી ફરિયાદની તારીખથી બે અઠવાડિયાના સમયગાળાની અંદર કેસ હોઈ શકે છે.

૨૦. વર્તમાન રિટ અરજીને આથી મંજૂરી આપવામાં આવી છે.નિયમને ઉપરોક્ત હદ સુધી સંપૂર્ણ બનાવવામાં આવ્યો છે.

સહિ/-

(મૌલિક જે. શેલત, ન્યાયમૂર્તિ, J)

સલીમ /

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.